

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

48. ČÍSLO / XXXII. ROČNÍK

24 Kč • 1,00 €

1. PROSINCE 2024

Z obsahu:

**Církev je jedna, jednota
se dosahuje s Bohem,
ne od stolu**

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 9. října 2024,
náměstí Sv. Petra v Římě
- strana 2 -

**Blahoslavený
Narcis Putz
Libor Rösner**
- strana 4 -

**Advent - k setkání
s Kristem**
Walter Lang
- strana 5 -

Buďte bdělí!
- strana 7 -

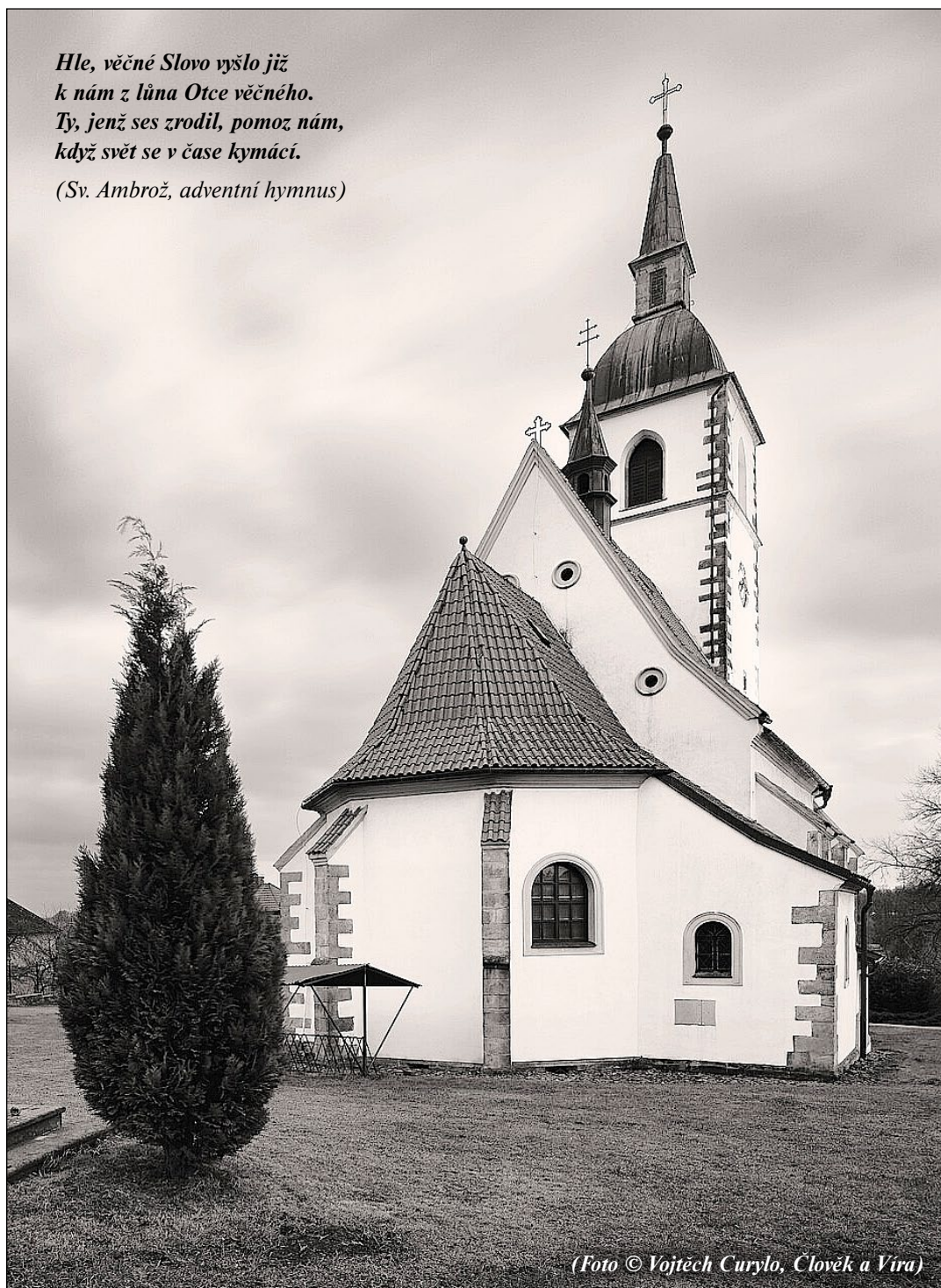
**Advent - požehnání
také pro trpící**
Úryvek z meditace
kardinála Josepha
Ratzingera
- strana 8 -

**Na Cvilín byly slavnostně
vedeny ostatky
sv. Anežky České**
- strana 9 -

**Svatý Jan Berchmans -
vzor mládeže (15)**
Koloman Grieger SJ
- strana 11 -

*Hle, věčné Slovo vyšlo již
k nám z lůna Otce věčného.
Ty, jenž ses zrodil, pomoz nám,
když svět se v čase kymácí.*

(Sv. Ambrož, adventní hymnus)

(Foto © Vojtěch Curylo, Člověk a Vira)

Církev je jedna, jednota se dosahuje s Bohem, ne od stolu

Katecheze papeže Františka při generální audienci
9. října 2024, náměstí Sv. Petra v Římě

Drazí bratři a sestry, dobrý den! V našem katechetickém itineráři o Duchu Svatém a církvi se dnes budeme odkazovat na knihu Skutků apoštolů.

Vyprávění o seslání Ducha Svatého o Letnicích začíná popisem některých

úvodních znamení – hučícího větru a ohnivých jazyků –, ale svůj závěr nachází ve výroku: „*A všichni byli naplněni Duchem Svatým.*“ (Sk 2,4) Svatý Lukáš – který napsal Skutky apoštolů – zdůrazňuje, že Duch Svatý je tím, kdo zajišťuje *univerzality a jednotu* církve. Bezprostředním dů-

sledkem „naplnění Duchem Svatým“ je, že apoštolové „začali mluvit jinými jazyky“ a vyšli z horní místnosti, aby hlásali Ježíše Krista zástupům (srov. Sk 2,4nn).

Lukáš tím chtěl zdůraznit univerzální poslání církve jako znamení nové jednoty mezi všemi národy. Vidíme, že Duch Svatý působí ve prospěch jednoty dvěma způsoby. Na jedné straně podněcuje církev směrem ven, aby mohla přijímat stále více lidí a národů, na druhé straně ji shromažďuje uvnitř, aby dosaženou jednotu upevňoval. Učí ji rozšiřovat se v univerzality a shromažďovat se v jednotě. Být univerzální a jednotná: to je tajemství církve.

Pokračování na str. 13

Budíček! ... Nebojte se, nebudeme mluvit o ranním vstávání v kasárnách, ve výchovných ústavech či na prázdninových táborech. Řeč bude o probuzení našich duší, které snad pod vlivem světa tápajícího v temnotách hříchu, relativity a bezbožectví jsou poněkud ospalé vůči Boží vůli a přítomnosti i v tomto hroutícím se světě. Nastávající doba adventní totiž kromě jiného vyzývá k bdělosti duše: aby až náš Pán Ježíš Kristus sestoupí z nebe v božské slávě, anebo až si pro nás osobně přijde na konci naší pozemské pouti, byla naše duše na toto setkání připravena a mohla být uvedena do slávy společenství svatých v nebi. Advent tedy není jen prostým očekáváním věcí příštích v naději na věčný život. Ale je zároveň osobním aktivním vzdáním se všeho pozemského, pomíjejícího a přimknutím se, ba návratem k Bohu, který jediný může po všechny věky naplnit nejstarší a největší lidskou touhu po věčném štěstí. (str. 5–7)

Proto tak často zaznívá právě v adventu: „Bděte!“ či „Buďte bdělí!“, a to z různých úhlů pohledu. Co tato výzva v reálném životě znamená, nastiňují ve zkratce tři body (nejde o vyčerpávající odpověď), s nimiž se seznamujeme o pár stránkách dále. (str. 7) Zkusme je ještě několika větami rozvést.

Jestliže ono „Bděte!“ znamená uvědomit si, že Kristův příchod rozhodne o našem věčném životě, velmi snadno si domyslíme, jak je důležité být na toto setkání s Pánem připraven. A jelikož jde

Editorial

o naši duši, nikoliv o tělo či rozum, ona připravenost spočívá v rovině duchovní čili ve vztahu k Bohu v Trojici. Tady už velmi lehce doplníme všechno to, co je spojeno s naší láskou k Pánu: plnění jeho svaté vůle a jeho přikázání, vzdávání mu příslušné úcty ve skrytosti i veřejně, změna vlastního myšlení podle myšlení jeho...

Zde se na chvíli zastavme: má-li se podobat myšlení naše myšlení Božím, pak se musíme odpoutat od pozemských věcí a od světa, který pomíjí, a mít na zřeteli věci Boží, které jsou trvalé, neměnné, věčné. Vždyť to je touha a cíl našeho života zde na zemi: mít po všechny věky účast na Boží slávě v nebi. A to je skutečnost, jež nás přesahuje, a i když o ní budeme usilovně meditovat, nikdy ji zcela zde na zemi nepochopíme a naše představy o ní jsou vždy velmi nedokonalé. O to více se můžeme těšit, až ten okamžik nastane... Má to však jednu vadu na kráse: svoji duši budeme muset ještě předtím „vyprat do běla v Beránkově krvi“, k čemuž slouží očištcové soužení, jak čteme v Apokalypse. (srov. Zj 7,9–17) Na každém našem skutku a myšlence záleží, jak dlouho bude očištec naší duše trvat...

„Bděte!“ znamená také vydržet v tomto světě, v němž na prvním místě žebříčku hodnot kraluje „právo já“, jak jsme se

mohli přesvědčit v minulém čísle Světla, když jsme meditovali nad Pilátovým postojem k odsouzenému Kristu. Toto právo ovšem vede k mnoha zvráceným myšlenkám i činům, jež samy o sobě vyvracejí smysluplnost tohoto práva. Kupříkladu odmítání utrpení, nemoci, těžkostí stáří – to vše je důsledkem lidského egoismu, jenž uznává pouze vítězství silných, jejich životní vitalitu a schopnosti ovládnout svět kolem sebe až i globálně. Proto adventní čas je požehnáním i pro trpící, neboť v utrpení či nemoci se člověk, otevře-li v pokoře své srdce, setkává s Bohem a učí se znovu najít sama sebe. (str. 8)

Jak tedy shrnout poslání adventu? Je to čas velkoryse určený k tomu, abychom se v hloubi své duše setkali s Bohem, Pánem a Dárcem života, Vykupitelem lidského pokolení. A abychom usilovali upravit svoji cestu k osobnímu setkání s ním, až přijde ve slávě na konci časů anebo v okamžiku naší smrti. Jak si uvědomujeme, je třeba být dobře připraven: neboť budeme-li na Boha zapomenat ve svém životě, dopadneme jako neprozíravé panny v Ježíšově podobenství – dveře na věčnou svatební hostinu nám zůstanou uzavřeny. (srov. Mt 25,1–13) Tím možná můžeme letošní advent začít: zkontrolováním svých „lamp“ (našich duší), zda je v nich dostatek oleje, aby hořely, až Pán přijde, a my mohli spolu s ním vstoupit do svatební síně.

Panno Maria, Průvodkyně adventem, oroduj za nás!

Daniel Dehner

Adventní období, do kterého vstupuješ, je tichou, a přece důraznou výzvou, aby sis obnovil živé vědomí svého konečného cíle. Čím více ses na své cestě zatoulal a vzdálil od svého pravého domova, tím více úsilí musíš věnovat hledání správné cesty do otcovského domu. Ta cesta je tak daleká, že bys ji sám nikdy neušel, ale tvůj Pán ti vychází vstříc. Dnes si můžeš vyprosít hlubší poznání, jak velkým darem jsou pro tebe tyto laskavé Pánovy příchody, a prohloubit živou touhu, aby se vaše cesty neminuly.

Když slyšíš o prvním a posledním Pánově příchodu, mohlo by se ti zdát, že tvůj krátký život probíhá mezi nimi hodně vzdálen od prvního i od druhého. A přece oba příchody se týkají i tebe, a to zcela osobně. Můžeš si být jist, že Ježíš při nich na tebe myslí nerozděleným srdcem, jako bys byl jediný na světě. Přichází za tebou vždy proto, že je věrný: *Blíží se den, kdy splním sliby, které jsem dal.*

Jeho první příchod byl **příchodem milosti**. Byl to příchod důvěrného sblížení Boha s člověkem. Stává se maličkým, tichým a pokorným, aby se v tobě mohl narodit, a to i v těch nejubožejších podmínkách, jaké mu může nabídnout a připravit tvé hříšné srdce. Čím menším se jeví v lidských očích, tím větší je milost lásky, kterou svým příchodem vnáší do lidské ubohosti. Jen svými dary tě může proměnit ve svůj příbytek. Už nyní ti tak nabízí, *co oko nevidělo, co nikdy ani nevstoupilo na lidskou mysl*⁽¹⁾. Nemůžeš ho však uhostit lépe, než když mu uděláš u sebe místo tím, že už nebudeš žít ty, ale bude v tobě žít On⁽²⁾.

Nic však není vynalézavějšího než naše sebeláska, nic houževnatějšího než naše pýcha. Pod jejich zákeřným vlivem si budujeme své světy, i Boha si troufáme přetvářet po svém, a přitom si dokonce myslíme, že mu tím sloužíme⁽³⁾. Čím více se rozbují takový sebeklam, tím méně jsi schopen vidět sebe sama v pravém světle, a tím méně si proto připouštíš, že tvé srdce je zatím daleko od Pána⁽⁴⁾.

Ale Ježíš tě nemiluje pro tvou velikost, ale právě pro tvoji slabost a ubohost. Ani když si jdeš sebejistě svou vlastní cestou, neztrácí tě z očí. Vydá se opět na cestu za tebou a jeho druhý příchod je **příchodem očištění**. Přijde, aby otrásl tvou se-

Příchod Páně

Zamyšlení nad liturgickými texty dnešní neděle

Blíží se vaše vykoupení.

bejistotou, aby ti ukázal v pravém světle nicotnost, marnost a pomíjivost všeho toho, na co se zbytečně upjalo tvoje srdce. Až začnou padat tvé hvězdy, až se ti zhroutí tvoje nebe a tvůj svět, takže propadneš úzkosti, bezradnosti a strachu z toho, co přijde, *zdvihni hlavu, protože se blíží tvoje vykoupení*. Můžeš si být jist, že Pán by k tobě nepřicházel, kdyby mu neležel na srdci tvůj nejvyšší prospěch. Promlouvá-li důrazným způsobem, pak je to proto, aby i zaslepené oči přece jen prohlédly a zbloudilá mysl pochopila, co je ti ku prospěchu, aby ses *naučil žít a líbit se Bohu*. Tvoje důvěra se může spolehnout, že *Hospodinovo jednání je jen láska a věrnost*⁽⁵⁾. I když se ti zdá, jako by na tebe dopadala tvrdě jeho trestající ruka, i to je způsob, jakým se s tebou *Pán důvěrně stýká a dává ti poznat svou smlouvu*⁽⁶⁾. Teprve na troskách svého zamilovaného světa dojdeš k pravému poznání, že tvou jedinou a trvalou radostí je Pán. Nebyla snad tvá duše nadmíru přetížena *starostmi o živobytí*, protože se ti zdálo, že se musíš vyrovnat dětem tohoto světa, které ovšem nic jiného nehledají a v ničem jiném nenacházejí radost?

Přijímej proto ochotně i takové Pánovy lekce, které se ti zdají tvrdé, s upřímnou důvěrou a pokorou, protože ti *ukazují cestu*⁽⁷⁾. *Vždyť to je vůle Boží - tvoje posvěcení*⁽⁸⁾. On si vyhledává právě *pokorné, učí je a vede ke správnému jednání*⁽⁹⁾. Pán totiž přijde ještě potřetí a tento příchod bude pro tebe **příchodem soudu**, aby tě pak mohl pozvat mezi pozeňnané svého Otce k převzetí království, které je pro tebe připraveno⁽¹⁰⁾. Jestliže se tedy všemožně stará, abys v den tohoto příchodu mohl obstat *před Synem člověka*, není to projev jeho veliké lásky? Když tě vyzývá, abys byl *bdělý*, nechce vyvolávat strach a obavy, které nedávají spát, ale trvalé a živé vědomí, že ten, který pak *přijde s velkou mocí a slávou*, je ve skutečnosti stále s tebou, že svou moc nepoužívá k tomu, aby si tě silou podrobil, ale aby ti zjednal prá-

Liturgická čtení

1. čtení - Jer 33,14-16

Hle, blíží se dni - praví Hospodin - kdy splním sliby, které jsem dal o Izraelovu a o Judovu domu. V ty dny, za toho času vzbudím Davidovi zákonitý výhonek, který bude uskutečňovat právo a spravedlnost na zemi. Za těch dnů dojde Juda spásy a Jeruzalém bude bydlet v bezpečí. To je jméno, kterým ho budou nazývat: „Hospodin je naše spravedlnost.“

2. čtení - 1 Sol 3,12-4,2

Bratři! Ať ve vás Pán rozhojňuje stále více lásku jednoho k druhému i ke všem lidem, jako ji i my máme k vám. Ať posilní vaše srdce, abyste byli bezúhonní a svatí před Bohem, naším Otcem, až přijde náš Pán Ježíš se všemi svými svatými. Nakonec pak vás, bratři, prosíme a napomínáme v Pánu Ježíši: jak jste se od nás naučili, že máte žít, abyste se líbili Bohu, a jak i žijete, tak ať v tom vynikáte ještě více. Víte přece, které příkazy jsme vám dali z moci Pána Ježíše.

Dokončení na str. 12

vo a spravedlnost na zemi, abys vysvobozen z rukou nepřátel mohl mu ve svatosti a spravedlnosti sloužit po všechny dny svého života⁽¹¹⁾.

Tvoje bdělost - to vděčné vědomí, že *můžeš být stále s tím, který tě ze svého svobodného rozhodnutí předurčil, abys byl přijat za jeho dítě*⁽¹²⁾ - tvoje bdělost pak se nejlépe osvědčí, když budeš *rozhojňovat svou lásku ke všem lidem*. To je nejspolehlivější cesta, jak se stát *bezúhonným a svatým*, protože nic tak nepřikrývá množství hříchů jako právě láska⁽¹³⁾.

Odpověz tedy Pánu se žalmistou: *Můj Pane, tvoje jednání je láska a věrnost, k tobě pozvedám svou duši. Ukazuj mi své cesty a ved' mě ve své pravdě, neboť ty jsi můj Bůh a Spasitel*⁽¹⁴⁾.

Bratr Amadeus

Poznámky:

⁽¹⁾ 1 Kor 2,9; ⁽²⁾ srov. Gal 2,20;

⁽³⁾ srov. Jan 16,2; ⁽⁴⁾ srov. Mt 15,8;

⁽⁵⁾ Ž 25,10; ⁽⁶⁾ srov. Ž 25,14; ⁽⁷⁾ srov. Ž 25,8;

⁽⁸⁾ srov. 1 Sol 4,3; ⁽⁹⁾ Ž 25,9; ⁽¹⁰⁾ srov. Mt 25,34;

⁽¹¹⁾ srov. Lk 1,74-75; ⁽¹²⁾ srov. Ef 1,5;

⁽¹³⁾ srov. 1 Petr 4,8; ⁽¹⁴⁾ srov. Ž 25.

Blahoslavený Narcis Putz

Ovidius má ve svých skvostných „Proměnách“, zachycujících staré řecké báje, příběh o mladíkovi jménem Narkissos, obdařeném krásou. Věštec Teiresiás mu po narození předpověděl dlouhý život, ovšem za předpokladu, že „jen sebe když nepozná nikdy“. Narkissos se však poznal a bezhlavě se zamiloval do svého obrazu na vodní hladině. „Okouzlen krásou miluje beztělý přelud, [...] kolikrát do vody vnořil své paže, kterými dychtil obejmout spatřenou šíji, však nemohl zachytit sebe.“ Nemohl se od svého obrazu odpoutat a skončil špatně: sebeláskou a sebezhlázením zchřádl natolik, že na břehu zemřel vysílením. Na místě, kde spočinulo jeho tělo, vyrostla květina se žlutými okvětními lístky - narcis. Před sto lety žil kněz tohoto jména, jenž, okouzlen krásou Boží, miloval svého Pána a vztahoval k němu paže, jimiž ho dychtil obejmout. Beze stopy sebezhlázení zemřel z lásky k němu, a tím ho co nejpevněji zachytil.

Blahoslavený Narcis Putz

Narodil se 28. října 1877 v Sierakowě nad Wartou v dnešním Polsku. Po maturitě vstoupil v roce 1898 do poznaňského kněžského semináře, který v roce 1902 ukončil, načež odcházel z hnězdenské katedrály jako Kristův kněz.

Prvním působištěm P. Narcise se stal Boruszyn. Dalšími jeho štacemi byly Obzryck, Szamotuly a Wronki. Své působení neomezoval jen na pastorační, byl aktivní i ve společenské oblasti. Krom charitativních a osvětových institucí figuruje jméno P. Putze rovněž ve vlasteneckých sdruženích, která usilovala o uchování polského živlu v té části dnešního Polska, která byla pod německým zábořem. Osobně vystupoval proti vyvlastňování půdy polských rolníků a pomáhal jim v zakládání spolků, vedl boje s formující se socialistickou stranou. Navykl si denně se modlit růženec a křížovou cestu.

Za I. světové války činil P. Narcis totéž ve farnosti Mądre, navíc podporoval polské spolky i jednotlivce pracující v Sasku, dokonce byl ředitelem Lidové banky v nedalekém Zaniemyšli. Krátce před skončením války nastoupil do farnosti Ludzisk. Rovněž tam rozšiřoval své aktivity směrem k vlastenectví, organizoval polské povstalce vystupující proti Němcům ve sporu o území dnešního západního Polska, jenž přerostl v ozbrojené střety. Dokonce se s nimi roku 1919 účastnil osvobození města Inowrocław a rok nato vidíme P. Narcise v Bydgoszci.

Tam byl taktéž velmi činnorodý: pro menší zavedl něco na způsob dnešních „chaloupek“, kdy těchto prázdninových pobytů využívalo až 200 dětí. Navštěvoval své farníky v jejich domácnostech, živě se zajímal o jejich problémy, byl členem městské rady a několika komisí – knihovní, školní, divadelní či zemědělské. A neopomíjel ani propolské aktivity, jakožto radní se „velkou měrou zasloužil o poplašnění tohoto druhdy německého centra“, napsaly později jedny noviny.

Po pěti letech neúnavné činnosti byl P. Putz poslán do velké poznaňské farnosti sv. Vojtěcha, kde se staral mj. o opravu chrámu. „Energický, vytrvalý, netečný vůči pochvalám i nadávkám,“ charakterizoval ho dobový tisk.

V roce 1930 ho kardinál Hlond jmenoval čestným duchovním rádcem a v roce 1937 čestným kanovníkem metropolitní kapituly v Poznani.

P. Narcis stál za zřízením tří nových farností – sv. Stanislava Kostky ve Winiarech, sv. Jana Vianneye v Sołaczci a Panny Marie Čenstochovské v Naramowicích. Také v Poznani se hojně věnoval dětem, vedl pro ně nedělní pobožnosti, byl horlivým propagátorem Katolické akce a otevřel zde vývažovnu pro chudé. Po jedné z návštěv právě chudých objevil P. Narcis v přítomnosti svědků na své sutaně veš. „To je mé nejvyšší vyznamenání,“ prohodil tehdy.

Dále byl P. Putz členem redakcí několika katolických časopisů a společen-

ských institucí. A ani v Poznani nepřišel o pověst výborného kazatele a zpovědníka. Dokonce zkraje 20. let přestal kázat v němčině a navzdory protestům německé menšiny pronášel své homilie výhradně v polštině.

Tyto všechny skutečnosti zapříčinily, že měsíc po vypuknutí II. světové války, 4. října 1939, P. Narcise Putze zatkl gestapo. Potvrdil to ostatně náčelník věznice, když se ho Putzova sestra tázala na důvody bratrova zatčení: „Denken Sie an Bromberg“, tj. „Jen si vzpomeňte na Bydgoszcz.“ Ve známé varšavské věznici na Pawiaku pobyl dva týdny, poté byl propuštěn na svobodu. Ovšem ne nadlouho – už 9. listopadu si pro něj gestapo přišlo opětovně, ale tentokrát se už na svou faru nevrátil.

Byl uvržen do nechvalně známé poznaňské káznice Fort VII. Sloužila i jako koncentrační tábor a P. Putz si v ní prožil první zastavení své křížové cesty. Opilí němečtí strážci si ho vybrali pro ukájení svých bestiálních choutek. Při každé příležitosti ho mlátili, s oblibou zejména v noci, opakovaně mu hrozili zastřelením, šikanovali ho a různými způsoby mučili. Nezlomili ho. Zachoval si důstojnost a měl ještě dost sil na to, aby ji vštěpoval ostatním spoluvězňům.

Dne 24. dubna 1940 opustil P. Narcis Fort VII v dobytém vagóně, který ho odvezl do Dachau v rámci vůbec prvního transportu polských vězňů do tohoto koncentračního tábora. Po povinné karanténě

pak 6. června putoval do Mauthausenu, kde musel podstupovat úmornou dřinu v blízkém kamenolomu, a při stavbě budov tábora – ve svých 63 letech, s anginou pectoris a jedinou ledvinou... Je s podivem, že vše dokázal zvládat a do toho pamatoval i na své kněžské povinnosti, tajně sloužil mše svaté, zpovídal a povzbuzoval spoluvězně na duchu.

Za další půlrok (8. prosince) se vrátil do Dachau. Zde jej vězňatelé poslali pracovat nejprve na plantáže a poté do punčochárny. V Dachau si vysloužil přezdívku „duchovní hejtman“.

Vyvinul znovu obdivuhodné úsilí v pas-toraci mezi spoluvězni. „Byl opravdovým ot-cem nás všech, všude ho bylo plno,“ vzpomínal jeden z nich. Zpovídal, byl zde pro ty, kdo potřebovali duchovní rozhovor, vedl tajně pobožnosti, např. *Gorzkie Żale* či breviář, který znal nazpaměť. „Když svým pěkným basem zpíval tak vzrušeně hodinky, zapomněli jsme na hlad a tyfus a hledě-li jsme na něj jako na archanděla Gabriela zvěstujícího nám velkou radost a naději,“ vzpomínal jeho spoluvězeň P. Gerard Mizgalski. Czesławu Narockému, dalšímu vězni z Dachau, utkvělo první setkání s P. Narcisem v této podobě: „Pamatuji si na ten večer. Objevil se mezi námi neznámý vězeň, který se díky známosti dostal mezi nás do karantény. Byl to známý poznaňský kněz otec Putz. Spěchal nás poznat a potěšit. Ještě dnes ho vidím, stařečka pochoduujícího v semknuté řadě na apel-plac. Pořád se usmíval...“

Ani P. Narcis Putz však nebyl ze železa a zdraví mu vypovědělo službu. Na přelomu listopadu a prosince 1942 ho postihl zápal plic. Byl umístěn na blok práce neschopných a podle svědka ho jeden z ošetřovatelů 4. prosince usmrtil injekcí benzínu. Poté bylo jeho tělo spáleno v táborovém krematoriu. Blahořečen byl 13. června 1999 ve Varšavě papežem Janem Pavlem II. ve skupině 108 většinou polských mučedníků z období II. světové války.

Postulátor beatifikačního procesu P. Narcise Putze, jímž byl P. Roman Gintrowicz, uvedl: „Smrt služebníka Božího považovali jeho spoluvězni za mučednictví v teologickém smyslu. Podle nich přijímal služebník Boží své uvěznění s podřízením se Boží vůli. Jeho řízení se Boží vůli plynulo z jeho předchozí svatosti života.“

Advent – k setkání s Kristem

Advent, latinsky adventus – příchod, je příprava na Vánoce, očekávání příchodu Vykupitele, vtělení Božího Syna Ježíše Krista. Současně myslíme na jeho nový příchod na konci časů.

Vznik adventu

Advent a jeho náboženské obyčeje mají své dějinné kořeny v Galii a v Římě.

V galské liturgické oblasti se již velmi záhy kazatelé jako Maximus z Turína a Cesarius z Arlesu tři týdny před Vánocemi připravovali zdrženlivostí, modlitbou a dobrými skutky na vánoční svátky. Perpetuus z Toursu (490) nařizoval, aby se od svátku sv. Martina po šest týdnů před Zjevením Páně (6. ledna) vždy tři dny věřící postili. Příprava na Hod Boží vánoční se v galsko-franské oblasti ustálila podle čtyřicetidenního postu, takže trvala od 12. listopadu do 6. ledna (v sobotu a v neděli půst nebyl), respektive od 12. listopadu do 25. prosince. Po koncilu v Mocon (583) byl adventní půst zaveden v galské a španělské církevní oblasti jako všeobecný. V 6. století k tomu přibyla zvláštní adventní liturgie, která připomínala myšlenky Kristova příchodu před posledním soudem a vyzývala k pokání a obrácení. Evangelia o soudu a četné eschatologické texty (o Kristově příchodu jako Soudci světa) v adventních čteních se poprvé objevily ve staré galské liturgii.

Nejstarší stopy římské adventní liturgie nacházíme v kázání Petra Chryzologa v 5. století v Antiochii a v Ravenně. Zde se advent slaví podle teologie vtělení, jak vzešla z koncilu v Efezu roku 431. V popředí tu stojí vina, dějiny spásy a okamžik vtělení. Zatímco v Římě trval první advent jen týden, prodloužil ho papež Řehoř Veliký († 604) na čtyři předvánoční neděle. Od reformy kalendáře Hillelem II. platil podle židovského počítání rok 3761 před narozením Krista za rok stvoření světa. Od vzniku světa tak do narození Krista uplynulo téměř 4 000 roků. Každé toto tisíciletí zastupovala jedna neděle adventní doby, a tak byla do čtyřtýdenního adventu vložena celá spásná doba Starého zákona.

V Římě nabyly advent vedle mesiánské i mariánské ladění. Missa aurea (Zlatá mše), ze které vznikly roráty, odkazuje na nejstarší mariánské svátky, které se v Římě slavily v adventní době. Snad nejstarší mariánský svátek vznikl kolem roku 300 ve východní církvi. Byl položen do adventní doby a jeho obsahem bylo Mariino panenské mateřství. Kolem roku 500 byl tento svátek převzat také v Římě

Studentské roráty, VKH Brno, foto © Vojtěch Hlávka, Člověk a Víra

a slaven jako Missa aurea ve středu o adventních „suchých dnech“. Protože Introitus, vstupní modlitba, začínal slovy proroka Izaiáše „Rorate coeli desuper“ – Rosu dejte, nebesa, shůry –, byla tato mariánská mše později nazvána roráty a podle ní byly pak nazvány adventní bohoslužby. Advent byl tedy od počátku veden v duchu mariánské úcty. Tak jako Matka Boží očekávala narození svého Dítěte, tak věřící lid očekával narození svého Spasitele.

Protože Římský misál měl zvláštní mešní texty pro všední den jen o tzv. kvatemburu, tedy suchých dnech (středa, pátek a sobota příslušného týdne), používala se pro ostatní všední dny hojně rorátní mše.

Později se smísily římská a galská adventní tradice a v posledních stoletích byla obohacena o obyčej, který zapojil přírodu: zelené větve, světlo v temnotách: adventní věnec. Adventní dobu obohatily písně a adventní vyprávění. Jablko z ráje, které připomínalo ztracený ráj, a svíčky jsou germánského původu.

S naším adventem jsou kromě Panny Marie spojeny také postavy svatých jako Jan Křtítel, který připomíná potřebu pokání, a sv. Mikuláš, který opět upozorňuje na potřebu bliženecké lásky, a pak další nebeští přátelé jako sv. Barbora s větví, která do Vánoc rozkvétá, a sv. Lucie jako postava světla.

Světlo v temnotách hříchu, křesťanské adventní očekávání

V našich zeměpisných šířkách patří k adventu doba krátkých dní. Až k Vánocům se noc prodlužuje a přibývá tmy. Svíce hořící ve tmě, světlo, které září v temnotách, je symbolem toho, co nám chce Kristus v adventu říct.

Hlavním tématem adventu je člověk, který se vzdálil od Boha a je v temnotách hříchu. My lidé žijeme v pomíjejícím materiálním světě, oddělení od Boha a od nadpřirozena. Toto oddělení nazýváme dědičný hřích, který nás svazuje od našeho početí. Dědičný hřích je jako každá vina nedostatek lásky, milosti a božského života. Nevzniká vlastní osobní vinou, nýbrž je v nás od narození, zatímco osobní hříchy jsou způsobeny slabostí, egoismem a vlastní zlobou. Hřích je veliké tajemství, jak zračí otázka již sv. Pavla: *Proč dělám zlo, které nechci, a nedělám dobro, které chci?* I my, kteří věříme v Boha a jsme

pokřtěni, prožíváme nyní v adventní době tuto vzdálenost od Boha a upadáme často vlastními hříchy do této odloučenosti od Boha. Ale přesto, nebo právě proto toužíme po světle vykoupení a po lásce, která vychází z Boha, a netoužíme po něm jenom my, ale celý svět. A proto voláme s Izaiášem: *Rosu dejte, nebesa, shůry a oblaka, dštěte spravedlivého.* A slyšíme prorokův příslib: *Hle, Panna počne a porodí Syna a nazve ho jménem Immanuel, Bůh s námi.* Ve své touze po Bohu chápe člověk hřích jako ohrožující temnotu a velké neštěstí a ví, že sám se nemůže od hříchu osvobodit, dívá se vzhůru a volá k Bohu o pomoc. Advent je doba, ve které si více uvědomujeme svou vzdálenost od Boha a toužíme po Kristu a jeho vykoupení, kterému se otevíráme. Jan Křtítel, poslední prorok, je velkým hlasatelem pokání této doby: *Připravte cestu Páně.* Každá dolina hříchu se má vyplnit, každý pahorek povýšenosti a sebelásky má být odstraněn, aby Pán mohl přijít po rovné cestě, jakou představují pokora a nezištnost. Přijetí svátosti pokání patří odedávna k adventní náboženské přípravě na Kristův příchod.

Maria v adventu

Maria je předobraz svatosti a jako Matka Boží, která nese božské Dítě pod srdcem a dívá se vstříc jeho porodu, doprovází nás v adventní době jako nejdůležitější svatá postava, kterou uctíváme rorátními bohoslužbami. Z celého mariánského roku slavíme právě v adventu slavnost její-

Cesta na rorátní mši svatou, Olešnice, foto © Jan Šašinka, Člověk a Víra

ho Neposkvrněného početí. I Maria jako všichni lidé by mohla potřebovat vykoupení. Ale vzhledem ke své úloze rodičky a Matky Božího Syna byla již předem uchráněna dědičné viny a naplněna milostí. Archanděl Gabriel by ji nemohl nazvat *Milostiplná*, kdyby byla obtížena dědičným hříchem, a byla tedy bez milosti. Maria je první člověk, který skutečně může milovat Boha, protože je taková, jak si Bůh představuje člověka: bez viny a bohumilá. Maria je nový člověk podle Božího plánu, nové stvoření. Ne nadarmo je stavěna církevními otci proti sobě Eva a Maria. Eva, panna, pro sebelásku upadla do viny; Panna Maria, druhá Eva, otevírá se v pokoře Božím volání a přináší světlo Vykupitele a Spasitele.

Advent – doba ticha a obrácení

V adventu se máme setkat s Bohem a zakusit Boha. Zážitek setkání s Bohem může člověka překvapit jako blesk z čistého nebe, ale to se děje zřídka. Obvykle musí člověk pro toto setkání něco sám udělat. Ticho nám daruje řeč modlitby, hluboké mlčení přináší okamžik setkání s Bohem. Když se zcela ztišíme, necháme za sebou všechny své jiné zájmy a starosti, když se takto vnitřně uvolníme, začíná k nám Bůh promlouvat. Často mluví skrze nás samy, skrze všechno to, co nás v tomto tichu oslovuje. Ticho je pro náboženský život natolik důležité, že poustevníci odcházeli na poušť nebo na nějakou horu, kde převážně mlčeli. Advent je takovou dobou ticha. Máme se co nejvíce zcela ztišit a před hořící svíci nebo v kostele se usebrat, abychom pocítili Boha, který v nás působí. Vánoční přípravy a dárky ztrácejí svůj smysl, a dokonce ohrožují prožití svátků, když nám brání v tomto nezbytném adventním tichu, protože nejdůležitější příprava na vánoční svátky spočívá v obrácení, v návratu k Bohu. Temnota adventu vyžaduje tento obrat, tak jako roční doba se uprostřed zimy přelomí. Rok sklizně je u konce a člověk i v průmyslové společnosti se musí sám obrátit a setkat s Bohem.

Advent – doba očekávání a naděje

Advent je doba očekávání a touhy. Teď není středem pozornosti vlastní tvorba, teď nejde o to, vlastním úsilím něčeho dosáhnout, nýbrž připravit se tak, abychom

mohli očekávat dar zvenčí; již proto je advent dobou náboženskou. Úsilí o sebeuskutečnění nás vrhají zpět k JÁ a stávají se tak egoistickými a bezbožnými. V očekávání se však otevíráme vstříc Bohu.

Naše adventní očekávání obsahuje v sobě nejstarší a největší lidskou touhu vůbec, touhu po naplnění štěstí. Je to touha překonat a odložit všechno slabé, omezené, aby život byl přiveden k plnosti. Světlo v temnotách a zelená větev uprostřed zmrzlého světa je symbolem této touhy.

Ale můžeme dosáhnout takové plnosti, když přitom zůstaneme sami? Touha po lásce je druhá velká touha člověka vedle touhy po životě a plnosti. Odkud by mohla přijít plnost, trvalý život a láska bez konce, jestliže ne od Boha? Když se díváme vzhůru a shůry čekáme to, po čem toužíme, ale nemůžeme to však sami uskutečnit, dostává naše adventní touha náboženský rozměr. Všechno záleží na tom, aby nás Bůh našel otevřeně a mohl nás obdarovat.

Mesiáš – Boží odpověď na naši touhu v adventu

Bůh zná tuto trvalou lidskou touhu a vyslyšel ji. Ihned po prvním pádu do hříchu slíbil v protoevangeliu Mesiáše: *žena rozdrtí hlavu hada*. Stále znovu ohlašují proroci Mesiáše, nejzřetelněji Izaiáš: *Hle, Panna počne a porodí Syna a dá mu jméno Immanuel*.

Kristus je Boží odpovědí na naši touhu po plnosti a naplnění, po životě a lásce. On je Boží odpovědí na touhu lidstva. Proto musíme Krista hledat a nalézat, to je hlavním úkolem adventu a vánoční doby. K tomu je potřebné toto:

- ticho a modlitba,
- četba Písma svatého, především vánočních poselství a prorocství,
- účast na mši svaté, svátosti pokání a svatém přijímání: ta první překonává temnotu, ta druhá vede k osobnímu setkání s Kristem,
- potkávat Krista v bližních, chudých, opuštěných a pomáhat jim v nouzi.

Měli bychom si pro každý týden napláňovat něco z těchto úkolů a mít je před očima, i když se nám to zdá někdy těžké.

Podle Der Fels 12/98
Překlad -lš- (Redakčně upraveno)

Bud'te bdělí!

Pánova adventní výzva

Bděte a modlete se v každé době. (Lk 21,36). *Přijde totiž velká pohroma a Boží trest.* (srov. Lk 21,23). Kardinál Newman k tomu říká: „To představuje nejdůležitější otázku, která se týká každého z nás: Co to znamená »bdít« a čekat na Krista? Mně toto slovo připadá zvláště pozoruhodné, protože to, co chce říct, nelze tak snadno pochopit, jak by se zdálo na první pohled... Musíme nejen věřit, ale také ve víře být bdělí, ne pouze milovat, nýbrž v lásce bdít, ne pouze poslouchat, ale v poslušnosti bdít. Co to znamená tedy bdít?“

1. „Bděte!“ znamená probudit se

Probudit se znamená, že jako věřící křesťané jsme si skutečně vědomi: Pánův příchod rozhodne o hodnotě našeho života. Jeho rozsudek rozhodne o tom, co je v našem životě hodno vykonání a čeho jsme měli zanechat. Jinými slovy: Kristus je osudem našeho života. Brát ho skutečně vážně a zařadit podle něho náš život znamená nejednou, jak říká apoštol Pavel, povstat ze spánku, ve kterém se mylně domníváme nebo sníme, že je všechno v pořádku a není třeba nic měnit.

Probudit se, říká apoštol Pavel, znamená obrátit se o 180 stupňů: *Mnozí žijí jako nepřátelé Kristova kříže. Jejich konec je záhuba, jejich bůh je břicho a vychloubají se tím, zač by se měli stydět, mají zájem jenom o věci pozemské.* (Fil 3,18–19) Lidem, kteří hledají své nebe v užívání života, Pavel domlouvá: *Nastala hodina, kdy je třeba probít se ze spánku... Odložte skutky temnoty... Vedme počestný život jako ve dne, ne v hodování a pitkách, ne v necudnostech a prostopášnostech, ne ve sváru a závisti. Ale oblečte se v Pána Ježíše Krista.* (Řím 13,11–13) Obléci Pána Ježíše znamená: zaříd'te svůj život podle Pána Ježíše, podle jeho slova a příkladu!

2. „Bděte!“ znamená být vzhůru

„Bděte!“ znamená zůstat bdělý uprostřed okolí, jehož veškerá pozornost je obrácena k pozemským věcem, k světu, který pomíjí. Křesťané prvních století, velké mučednické doby církve, se svým

způsobem života odlišovali od pohanů. Nechodili do cirků na krvavé zápasy gladiátorů a na nestoudnou podívanou. Brali vážně svůj křestní slib z velikonoční noci: „Odríkám se Satana a všech jeho skutků, vši jeho zloby a jeho svodů.“ I dnes jako křesťané musíme mít odvahu odlišovat se od životního způsobu pohanů.

Obrácená ruská ateistka Tatjana Goričeva píše, že to byl pro ni šok, když viděla na Západě, že církve zcela ztratily charakter svědků. Většina křesťanů, které potkala, se nijak neodlišovala od nekřesťanů. Ani nevědí, proč jsou křesťany a nedokážou o své víře nic kloudného říct... „Nevydávají žádné světlo. Nemají vyzářovací sílu. Nemají tvář. Na jejich tvářích není možno rozeznat Boží obraz. To znamená: život těchto křesťanů je pouze horizontální. Nejsou prakticky žádné události, které by chápali jakožto přicházející od Boha, nic, co by jejich život orientovalo k Bohu. Bůh pro ně prakticky neexistuje.“

3. „Bděte!“ znamená vydržet

„Bděte!“ znamená vydržet, neochvějně vydržet ve světě, v němž se to vezdejší vydává za jedinou skutečnou životní hodnotu. Kardinál Newman k tomu říká: „Dech světa má zvláštní sílu: dává duši svým způsobem zrezivět. Vnitřní zrcadlo, které má odrážet obraz Božího Syna, je hluché a slepé. Je obtížné dotknout se srdce anebo, mohu-li to tak říct, přistoupit k němu a pohnout je k rozhodujícímu náboženskému jednání.“

Je nesporné, že i uvnitř církve je mnoho křesťanů tohoto druhu... Rok za rokem tiše prochází a příchod Ježíše Krista je stále blíže než předtím. Prosme ho, aby nám daroval srdce, které ho správně hledá. On stojí za zdánlivou stěnou viditelných věcí.

Země a nebe jsou jen opona, která nás od něho dělí. Přijde den, kdy opona spadne a on se nám ukáže. Pak nám odplatí, každému podle toho, jak jsme ho vyhlíželi. Když jsme na něho zapomněli, nebude nás znát. Ale blaze služebníkovi, kterého Pán, když přijde, najde, jak bdí.“

Podle -sks- 48/2002
Překlad -lš- (Redakčně upraveno)

Foto © Jan Šašík,
Člověk a Víra

ADVENTNÍ HYMNUS Z ŘÁDU K JITŘNÍ OD SV. AMBROŽE

(Verbum supremum prodiens)

Hle, věčné Slovo vyšlo již
k nám z lůna Otce věčného.
Ty, jenž ses zrodil, pomoz nám,
když svět se v čase kymácí.

Vlij osvětlení do hrudi,
v ní zapal oheň lásky své,
ať srdce zlého zanechá,
slast nebe ať je naplní.

Až Soudcův ortel odsoudí
k věčnému ohni hříšníky,
hlas přátelský až zavolá
do nebes slasti zbožný lid,

kéž nepadneme do temnot,
plamenů nejsme kořistí.
Na Boží tvář ať patříme
v radosti nebes bez konce.

Buď Otci, Synu sláva, čest,
i tobě, Duchu přesvatý,
tak jako dříve vzdávána
bez ustání až navěky.

Amen.

Advent - požehnání také pro trpící

Úryvek z meditace kardinála Josepha Ratzingera (Benedikt XVI.)

Adventní rozhovor s nemocnými z roku 2005

Nejvíce útěchy v této době potřebují trpící a nemocní.

Papež Benedikt XVI. se jednou - ještě jako kardinál - obrátil na vás, aby právě v adventním čase poukázal na smysl vašeho utrpení, že i vaše nemoc se může stát bránou, přes níž bude moci vstoupit vánoční milost.

Když všude je cítit tichá radost předvánočního období, pro nemocného to může být v mnoha ohledech zvlášť těžké, že nedokáže skutečně prožívat radost, jelikož tomu brání tíha nemoci. Ale možná se advent přece jen může mimořádným způsobem stát lékem pro duši, lékem, který pomůže lehčeji snášet vynucenou nečinnost a bolest nemoci, ba dokonce může pomoci objevit milost, ticho ukryvající se v nemoci. Zkusme se zamyslet, co vlastně *advent* znamená. Je to latinské slovo, které můžeme vyjádřit jako *přítomnost, příchod*.

Nemoc a utrpení mohou být, stejně jako velká radost, určitým osobním adventem - Božím navštívením, skrze něž Bůh vstupuje do mého života a chce se ke mně přiblížit.

Setkání s Bohem v tichu

I když je to pro nás těžké, přece bychom se mohli někdy pokusit vnímat dny nemoci trochu jinak. Pán na jistý čas přerušil moji aktivitu, aby mě přivedl k tichu. V průběhu všedního dne mám na něho málo času a rovněž málo času pro sebe. Od rána do večera jsem pohlcen svými povinnostmi, ba dokonce se vyhýbám sám sobě, protože si sám se sebou nevím rady. Jsem v zajetí profese, zaměstnání, zábavy, patřím společnosti, ale... nepatřím sám sobě. A tak postupně pustnu také ve svém nitru. Věci mě pohánějí, jsem jen funkcí v jejich velkém mechanismu.

Ale Bůh mě z toho vytáhl. Musím se ztišit. Musím čekat. Musím se zamyslet nad sebou, musím snášet samotu, musím vydržet být sám. Musím snášet bolest a musím přijmout sám sebe. Toto všechno je těžké. Ale nemůže to být ve skutečnosti tak, že Bůh na mě v tomto tichu čeká? Nemůže to být tak, že přítom koná to, co čteme v podobenství o vinici, že

ratolesti, které přinášejí ovoce, očišťuje, aby přinášely víc ovoce (srov. Jan 15,2)?

Když se v těchto dnech ticha naučím přijímat sám sebe, když snáším bolest, protože mě tím Pán očišťuje, nestávám se tím bohatším, jako kdybych vydělal spoustu peněz? Neudálo se tím v mém životě něco, co je stálejší a plodnější než ty věci, které dokážeme spočítat a vymyslet?

Návštěva Pána! Možná může nemoc dostat novou tvář, když se na ni podíváme jako na součást adventu. Ale nerebelujeme proti ní jen proto, že bolesti a ticho samoty jsou těžké. Bouříme se proti ní, protože máme před sebou ještě tolik důležitých věcí. Bouříme se, protože nemoc se nám jeví nesmyslnou. Avšak ona vůbec není nesmyslná! V kontextu lidského života má svůj velký význam. Může být Božím okamžikem v našem životě, může být časem, kdy jsme pro Boha otevření, a tím se učíme znova najít i samy sebe.

Nesmírná добрota Dítěte

Advent je rovněž časem radosti, vnitřní radosti, kterou ani utrpení nedokáže vypudit. Snad nám přijde zatěžko přijmout tyto tóny radosti, když nás trápí otázky, když na nás doléhá nemoc těla a stejně tak i duchovní problémy... a to nás později nabádá ke vzpouře proti nepochopitelnému Bohu. Ale znamení naděje, kterým je toto Dítě, je určeno pro trpící. Možná bychom měli advent prožít právě tak, že dovolíme vzácným znamením tohoto času, aby bez odporu pronikla do našich duší, bez otázek a polemizování se jimi necháme prozářit a pak plní důvěry přijmeme nesmírnou dobrotu Dítěte, které jediné dokázalo rozezvučet hory a přivést stromy lesa k plesání. (srov. Iz 55,12)

*Z Vítězstvo Srdca 143/2021
přeložil a upravil -dd-*

Na Cvilín byly slavnostně uvedeny ostatky sv. Anežky České

V neděli 17. listopadu byly do poutního chrámu Panny Marie Sedmibolestné a Povýšení sv. Kříže na Cvilíně (u Krnova) při mši svaté umístěny ostatky sv. Anežky České, od jejíhož svatořečení uplynulo 35 let.

Svatá Anežka Česká a řád menších bratří sv. Františka, jemuž cvilínský poutní kostel patří, mají mnoho společného. Byla to ona, na jejíž popud přišli do Českého království na konci 20. let 13. století první minorité (ze Saska) a kdo se u krále Václava I. zasadil, aby jim umožnil otevřít v roce 1232 v Praze klášter (s kostelem sv. Jakuba) – první minoritský klášter u nás. Později ještě založila při klášteře klarisek Na Františku (na Starém Městě Pražském) i další klášter menších bratří.

P. Norbert František Škrdlík OFMConv., dlouholetý provinciál minoritů, měl podstatný vliv na závěrečnou fázi jejího svatořečení. To on již roku 1947 přednesl generálovi řádu jménem československé provincie prosbu o zahájení kanonizace, načež se této myšlence plně oddal a v roce 1989 mohl být v Římě přítomen vyvrcholení tohoto svého celoživotního díla.

Anežčiny ostatky – část čelisti – získal P. Sebastian Gruca OFMConv., rektor poutního místa, přímo z generální kurie řádu menších bratří. Tam se dostaly v 50. letech 20. století, kdy je ve španělském Escorialu našel františkán P. Šimon Jaroslav Zuska OFM, jenž na tento okamžik vzpomínal takto: „Jel jsem v roce 1950 do Říma na zakončení Svatého roku. Zde jsem se dozvěděl, že ostatky Anežky České měly být převezeny do Španělska. Spodní čelist měla skončit v Escorialu, kde jsou pochováni králové. Tam je za hlavním oltářem nějakých osm tisíc ostatků. Ty byly sice označeny, ale chyběl k nim seznam. V Římě jsem si v roce 1952 vyřídil papíry, abych měl přístup, kam jsem potřeboval. Dostal jsem se tam, ale chyběl seznam a já měl hledat. Zamkli mě a já nevěděl odkud začít. Hodinu a půl jsem se jen modlil, jak se do toho dostat. Poté přišel správce a zeptal se mne, jestli věřím na zázraky. V ruce měl obálku. V právě došlé poště nalezl psaní se seznamem ostat-

ků. Najisto jsme šli do skříňky označené »Of Beate Agnes Pragenzis«. Zde jsem objevil krásný, čistý chrup Anežky České.“ (viz <https://www.ofm.cz/2015/07/27/rozhovor-s-bratrem-simonem>)

To, že byly Anežčiny ostatky od onoho nálezu uchovávány u menších bratří, není nahodilé – důvod tkvěl právě v Anežčině vztahu k nim, jakož i ve skutečnosti, že hráli klíčovou roli v jejím svatořečení.

Nejde o jedinou vzácnou relikvii, kterou lze na Cvilíně zhlédnout, mj. je zde relikvie sv. Maxmiliána Kolbeho v podobě vousu, který uchoval klášterní holič

br. Akurcusz Pruszk OFMConv. poté, co pozdějšího mučedníka oholil po jeho návratu z Japonska, kde si sv. Maxmilián nechal narůst vousy. Spolu s ostatky sv. Kříže a sv. Jana Pavla II. je budou moci věřící uctít, kdykoli cvilínský mariánský chrám navštíví.

Zdroj: Diecéze ostravsko-opavská, www.cirkev.cz (Redakčně upraveno)

HODINA MILOSTI PRO SVĚT

Dne 8. prosince 1947 při zjevení v katedrále v Montichiari (Itálie) vyslovila Panna Maria toto přání:

„Přeji si, aby se každoročně 8. prosince od 12 do 13 hodin konala hodina modliteb za svět.“

Tato pobožnost zajistí mnoho duchovních i tělesných milostí. Náš Pán, můj Božský Syn, chce lidem darovat přemíru svého slitování, když se dobří budou modlit za své hříšné bratry.

Sdělte Svatému otci, že si přeji, aby tato hodina milosti byla známá celému světu a po celém světě se rozšířila. Ten, kdo nemůže navštívit svůj farní kostel, ať se modlí doma v poledne a také obdrží mnoho milostí.

Brzy poznáte velikost této hodiny milostí. Pro všechny děti, které dopřejí této prosbě sluchu a vezmou si ji k srdci, mám připravenou plnost milostí. Stále existují tiší a skrytí prosebníci a oběti za hříšné duše, kteří svolávají milosrdenství našeho Pána na tuto zem.

Nyní je hodina modliteb, hodina dobřého příkladu, hodina oběti a věrnosti a odvážného přičinění. Modlitba, oběti a pokání tak mnoha duší zabraňují tomu, aby na lidstvo dopadl soud Boží spravedlnosti. Hořím láskou a žádám modlitby za záchranu světa!

Kdybyste věděli, jak mnoho mých dětí jde cestou záhuby! I církev je ve velkém nebezpečí. Doba je stále zlověstnější.

Nesu ve svém srdci utrpení mnoha nemocných a trpících, abych je přivedla k větší svatosti. Jsem Matka plná lásky ke svým dětem!

Bude to 8. prosince, kdy Neposkvrněné Početí rozdrtí hadovu hlavu.“

Podle -sks- 49/2007

Celosvětová síť modlitby s papežem ČESKÁ REPUBLIKA

Apoštolát modlitby tvoří celosvětovou síť modliteb, která spojuje všechny křesťany s papežem Františkem a jeho záměry. Připojte se k rodině služebníků v Apoštolátu modlitby, kteří velkodušně nabídnou svůj život, práce a modlitby Kristu Veleknězi. Každý měsíc je za vás sloužena mše svatá.

DENNÍ MODLITBA APOŠTOLÁTU

Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den a ve spojení s tvým Synem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje svou oběť za záchranu světa, ti nabízím své modlitby, práce, utrpení i radosti. Duch Svatý, který vedl Ježíše, ať je i mým průvodcem a dává mi sílu svědčit o tvé lásce. Spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, to vše přináším jako svou nepatrnou oběť zejména na úmysly Svatého otce a našich biskupů:

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA PROSINEC 2024

Úmysl papeže: Za poutníky naděje

Modleme se, aby nás nadcházející jubilejní rok posílil ve víře, pomohl nám rozpoznat uprostřed našich životů vzkříšeného Krista a proměnil nás v poutníky křesťanské naděje.

Národní úmysl: Za osamělé

Modleme se za ty, kdo jsou sami, aby prožili Boží blízkost a požehnání.

*Svatý Františku Xaverský, oroduj za nás!
Svatá Terezie od Dítěte Ježíše, oroduj za nás!*

PUZZLE BETLÉMA, 20-2028 dílků

Cena 200-500 Kč

Objednávky: Římskokatolická farnost
Třebíč-město, Martinské nám. 87/20,
674 01 Třebíč • tel. 728 133 220

trebicmartin@volny.cz.

Více na **www.trebicmartin.cz.**

KOSTELNÍ BETLÉMY NA TÁBORSKU

ve středu 4. prosince 2024 v 18 hodin
v poutním domě Emauz, Staroklokotská 2,
Tábor – Klokoty

Přednáší **Mgr. Ludmila Mikulová,**
Husitské muzeum v Táboře

Srdečně zvou Římskokatolická farnost Klokoty a Česká křesťanská akademie v Táboře (cka-tabor.nazory.cz). Program byl podpořen městem Tábor z dotačního Programu podpory malých kulturních projektů.

PŘEDPLATNÉ TÝDENÍKU SVĚTLO NA ROK 2025

Milí čtenáři,

upozorňujeme, že **ve Světle č. 42/2024** jsme na poslední straně uveřejnili **veškeré informace o předplatném Světla na rok 2025.**

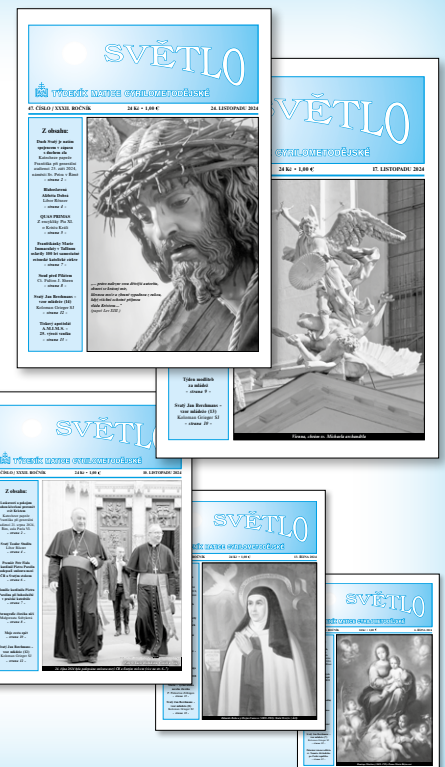
Ti z Vás, kteří odebíráte maximálně 10 ks týdně a neplatíte fakturou či za Vás neplatí někdo jiný, jste mohli v témže čísle najít i složenku, kterou můžete použít k uhrazení předplatného. Pokud jste složenku ztratili, kontaktujte nás na tel./fax: 585 222 803, e-mail: periodika@maticecm.cz.

I v roce 2025 bude každý týden sloužena mše svatá za všechny čtenáře Světla a na jejich úmysly, abychom vytvořili duchovní společenství, které se podporuje modlitbou – duchovní rodinu.

Děkujeme za Vaši dosavadní přízeň, všechny modlitby a jakýkoliv způsob podpory. Za dobrodince je sloužena každý týden další mše svatá.

Svěřujeme se i nadále pod mateřskou ochranu Panny Marie!

Mgr. Daniel Dehner, šéfredaktor

Svatý Jan Berchmans – vzor mládeže (15)

Nevídané chvíle

Všichni byli hluboce dojatí. Představený po tomto vyznání odpověděl: „Bratře, přijmi na cestu Tělo našeho Pána Ježíše Krista, aby tě chránilo před zlým duchem a přivedlo do věčného života.“ Sotva to dořekl, místností se nesl pláč a nárek. Otec Cepari o tom napsal: „Kdo tam nebyl, ten si to nedovede vůbec představit.“

Jan Berchmans po přijetí Božího Těla sklonil hlavu, ruce si složil na hrudi do tvaru kříže a vypadal, jako by nevěděl, že je ještě na tomto světě. Byl zcela pohroužen do svatého Hosta, kterého měl zanedlouho skutečně spatřit, ne jen v podobě chleba a vína.

Andělského Jana potom uložili do postele a otec rektor mu dal poslední pomazání. Byl však tak dojatý a smutný, že sotva mohl odříkat příslušné modlitby. I ostatní byli tak moc sklíčeni lítostí, že mu nedokázali odpovídat na obřadná slova. Odpovídal pouze Jan a potom s pokojem a zbožností, ba i s radostí přijal Boží Tělo.

Po posledním pomazání prosil Jan znovu otce rektora, aby mu dovolil veřejně vyznat své hříchy. Představený mu nemohl odepřít tuto poslední prosbu. Co Berchmans vyznal, se dozvídáme ze zápisu otce Olivy, přítomného svědka: „Světce se s největší lítostí obviňoval, že se dostatečně nesnažil vzbudit v sobě vřelou žádost trpět pro Krista.“ Po tomto vyznání nezůstalo v pokoji ani jedno oko suché. Otec rektor se Jana zeptal, zda má ještě nějakou prosbu. On mu soukromě odpověděl: „Velebný otče, nyní je mou největší potěchou to, že jsem dobrovolně nespáchal ani jeden hřích a nepřestoupil ani jedno nařízení představených za dobu, co jsem v Tovaryšstvu Ježíšovu. Pokud myslíte, že bude správně říci to spolubratrům, učinite tak.“ Otec rektor byl přesvědčen, že to Janovi vnukl Bůh, neboť Berchmans o sobě nikdy nemluvil

v dobrém, obrátil se k přítomným a sdělil jim Janova slova.

3. Poslední, vítězný boj

Láska a soucit

Nebezpečí okamžité smrti ještě nehrozilo, a tak všichni, co stáli u Jana v pokoji, odešli do kostela na mši svatou. Zůstal tam jen otec Piccolomini.

Jan si trochu odpočinul a obrátil se ke knězi. „Velebný otče, otec rektor za mě bojuje u Boha jako kdysi Jakub.“ Za chví-

li vešel do pokoje otec Cepari a aniž by věděl, co Jan předtím řekl, pověděl: „Milovaný bratře, trochu jsem si postěžoval Pánu Bohu, že vás chce tak brzy vzít z našeho řádu.“

Berchmans na to nic neodpověděl, jen skromně sklopil zrak a usmál se. Potom ještě několikrát zopakoval: „Otec rektor za mě bojuje, ale nezvítězí. Obávám se, že se protiví Boží vůli.“ Zdálo se, jako by viděl, co kněz činí.

Představení udělali všechno, aby se Jan Berchmans uzdravil. Kromě domácího lékaře zavolali i dalšího – doktora Angeluse Bagnarea. Ten byl Janovou svatostí tak dojat, že se nemohl ubránit slzám. „To je druhý Alois,“ řekl otci rektorovi. „Jak šťastní jsou řeholníci, že mohou tak vesele a připraveně umírat.“

Nemocného Jana tato starostlivost a velké výdaje rmoutily. Vždyť tak miloval chudobu! Otcí Janu Grandtovi řekl: „Bohužel, moje nemoc je drahá. Dobře, že nebude trvat dlouho.“

„Ale, milovaný bratře,“ odpověděl mu kněz, „nepamatujete si, co říká náš svatý zakladatel Ignác o péči nemocných v Tovaryšstvu Ježíšovu?“ Jan se po těchto slovech uklidnil.

Návštěvy

Jan Berchmans byl ještě scholastikem, veřejně tedy ještě nevystupoval, ale i tak

už byl známý. Proto není možné se divit, že měl mnoho návštěv. Mezi ně patřil i nejvyšší představený Tovaryšstva Ježíšova, M. Vitelleschi, aby se povzbudil Janovým příkladem. A také, aby mu odevzdal do modliteb své vážné záležitosti.

V té době v Římě pobýval slavný bohoslovec a pozdější kardinál, otec Lugo. I on chtěl vidět svatého mladíka a svěřit se mu do modliteb.

Podobně ho navštívil Angelus Cesi, syn knížete z Aquaperta, který už dávno obdivoval Berchmansovu svatost a nejednou se vkradl do zahrady, aby ho viděl. Když ho nyní spatřil skromně ležet v posteli, plný dojetí řekl: „Měl jsem pocit, že vidím anděla v lidské podobě. Z tváře mu vycházel takový nebeský pokoj, taková nadpřirozená radost, veselost a andělská nevinnost, že jsem vůbec nepocítil, že stojím u smrtelné postele.“

Andělského mládence navštívilo mnoho dalších lidí, kteří se odevzdali do jeho modliteb. Jeho spolubratři mu chtěli pomáhat a opatrovat ho ve dne v noci, představený však nařídil, aby v noci u něj byl pouze kněz.

Ještě jednou svatý Alois

Jan Berchmans byl čím dál slabší. Svěží mu zůstala pouze duše. Byl neustále spojený s Bohem a nejednou zhluboka vzdychal. Kněz, který u něj bděl, se ho ptal, co se děje. Jan odpověděl: „Děkuji Bohu za dar povolání. Ó, jak sladké je žít a umírat v Tovaryšstvu Ježíšovu!“ A dál pokračoval v modlitbě. Pokojně usnout však Jan nemohl. Kněz to viděl a ptal se ho, zda mu nemá něco číst. „Ano, důstojný otče, prosím vás, čtete mi ze životopisu svatého Aloise, co je napsané o jeho smrti,“ odpověděl Jan.

Když kněz četl, že Alois během své nemoci neukázal ani trochu netrpělivosti, Jan se obrátil ke kříži a řekl: „Ó, Pane, kdybych se v tomto přece jen provinil, ačkoli si to nepamatuji, odpusť mi.“

Kněz došel k pasáži, že když se blížila Aloisova smrt, začal zpívat *Te Deum*. Jan Berchmans chtěl i v tomto následovat svého patrona a prosil všechny přítomné, aby spolu s ním zpívali *Te Deum*. Bratr

ošetřovatel znovu změřil Janovi puls a viděl, že je už velmi slabý. „Ach, blíží se konec,“ řekl smutně.

Jan to zaslechl a prosil všechny přítomné, aby nemarnili čas, ani neplýtvali láskou, neboť spěchá vstříc smrti. Potom poprosil, aby mu dali do rukou křížek, knížku řeholních pravidel a růženec. Všechny předměty s velkou úctou políbil a řekl: „Tyto tři věci jsou mi nejmilejší, s nimi zemřu rád.“ Byla to pravda. Skutečně mu byly nejmilejší, byly zrcadlem jeho života. Ale určitě si nemyslel, že mu budou před smrtí štítem a zbraní v posledním boji proti zlým duchům.

Loučení

Sotva se ráno trochu rozednělo, začaly zase k Janovi přicházet návštěvy. Tak to trvalo po celý den. Vpodvečer ho navštívili lékaři. Jan Berchmans viděl, že domácí lékař je velmi vážný, i sám cítil, že mu dochází síly. Poděkoval lékařům za péči a potom řekl: „Pane doktore, nyní už odcestuji.“

„A kam?“ zeptal se domácí lékař dr. Filander

„Do nebe!“ odpověděl Jan.

Ačkoli byly návštěvy příjemné, Jan z nich byl unavený. Představený to viděl, a tak další návštěvy zakázal. Když se však otevřely dveře a Jan uviděl, že mnoho spolubratrů stojí na chodbě, protože chtěli k němu vejít, poprosil otce rektora, aby za ním mohli alespoň spolužáci. Otec rektor neměl to srdce Janovi odpovídat a hned zavolal všechny, kdo stáli za dveřmi. Přicházeli jeden za druhým, každý měl něco, co mu chtěl říci nebo na co se zeptat, a rovněž tak i Jan. Někoho povzbuzoval, jiného napomínal, dalšího opět povzbuzoval a sem tam i prorokoval.

Na smrtelné posteli dal tři základní poučení:

1. Aby milovali a uctívali Přesvatou Pannu Marii.
2. Opravdová horlivost v modlitbě je nejjistější cestou do nebe.
3. Svědomité plnění pravidel vede k nejvyšší dokonalosti.

Otec Cepari v životopise Jana Berchmansa napsal: „Umírající mladík hovořil tak, že jsme museli uznat, že to nehovoří on, ale Bůh skrze něj.“

Boj

Zkušeni kněží, kteří často vidí nemocné loučit se s pozemským životem, dobře vědí, že zlý duch chce právě v poslední chvíli zařídit, aby uvrhl člověka do hřichu a zbavil ho tak věčného štěstí. Tato pokušení neušetří při smrti žádného člověka, ba ani toho nejsvatějšího. A toho se obávali i u Jana Berchmansa.

Berchmansův duchovní otec se bál, že satan využije velké úcty, již Janovi prokazovali jeho spolubratři, proto se ho ptal, zda nemá pokušení pýchy. Jan Berchmans ho uklidnil, že ne. Potom přišel otec rektor a také se ho ptal, zda je všechno v pořádku. Později, když měl Jan přijmout lék, poprosil otce rektora, aby se společně pomodlili „stolovou modlitbu“⁽¹⁾.

Nastal večer a každý odešel odpočívat. Jan prosil kněze, který byl u něj, aby neodcházel, ale zůstal nadále s ním. Tušil, že během noci přijde hodina boje. U Jana zůstali ještě další tři kněží, kteří chtěli být při tom, když se bude budoucí svatý loučit se světem.

Ale Jan je uklidnil, že nezemře, dokud se opět nevrátí, a dodal, že dokonce bude moci hovořit do poslední chvíle.

Ostatky sv. Jana v Lovani (Belgie)

V noci v deset hodin prosil přítomné, aby se začali modlit modlitbu za umírající. Potom se chtěl trochu vyspat, ale nemohl. Začal tedy čistým hlasem zpívat *Ó hvězdo mořská*. Když došel ke třetímu verši – „ukáž nám, že jsi naše Matka“ – přestal zpívat. Narovnal se v posteli a řekl: „Milí otcové, modlete se, tuším, že se blíží zuření zlého ducha.“

Všichni ho povzbuzovali a jeden z nich začal hovořit o lásce k Panně Marii, aby Janovy myšlenky odvrátil na dobré. „Kdybych měl tisíc srdcí, všechna bych je daroval Panně Marii,“ řekl oduševněle Jan. O půlnoci se náhle vztyčil na posteli a v tváři se mu odrážel strach a hrůza. Pozvedl oči k nebi, rty se mu roztrásly a srdcervoucím hlasem vykřikl: „Ne, ne, to neudělám! Ó Pane, copak bych tě měl urazit? Ó Maria, ne, tvého Syna neurazím! Bože, chraň mě od tohoto zlého! Radši zemřu! Ano, radši tisíckrát zemřu, stotisíckrát, milionkrát radši zemřu!“ Ještě několikrát zopakoval: „Milionkrát zemřu, milionkrát radši zemřu.“ Při těchto slovech k němu všichni přiběhli, padli na kolena a vroucně se modlili.

Nemocný Jan se najednou obrátil v posteli na levou stranu a odvázně vykřikl: „Ach, pryč odtud, satane!“ Rychle chytil křížek, knížku řeholních pravidel a relikvie svatých. Držel je směrem k nevidi-

Liturgická čtení

– dokončení ze str. 3

Evangelium – Lk 21,25–28.34–36

Ježíš řekl svým učedníkům: „Budou znamenání na slunci, na měsíci i na hvězdách, na zemi úzkost národů, bezradných nad hukotem a příbojem moře; lidé budou umírat strachem a očekáváním toho, co přijde na celý svět, neboť hvězdný svět se zachvěje.

A tehdy (lidé) uvidí Syna člověka přicházet v oblaku s velikou mocí a slávou. Až to začne, vzpřimte se a zdvihněte hlavu, protože se blíží vaše vykoupení.

Dejte si pozor, aby vaše srdce nebyla zatížena nestřídmostí, opilstvím a pozemskými starostmi, aby vás den (soudu) nezastihl znenadání jako léčka; přijde totiž na všechny, kdo přebývají na celé zemi. Proto bděte a modlete se v každé době, abyste mohli všemu tomu, co se má stát, uniknout a obstát před Synem člověka.“

telnému nepříteli říká: „Toto jsou moje zbraně. Čeho se mám bát? Kříž! Vždyť kříž přemohl peklo! Svatý růženec! Ne-poskvrněná Panna Maria rozšlapala hlavu satana! Tato pravidla jsou na to, aby zničila jeho moc. Relikvie! Svatí zvítězili nad satanem!“

Vítězství

Kříž a relikvie potom položil vedle sebe, růženec si zavěsil na krk a začal listovat v knížce řeholních pravidel. Četl jen nadpisy a názvy, a když došel k seznamu svatých slibů, začal ho nahlas číst. Zdálo se, že boj už skončil a Jan Berchmans zvítězil. Bylo to 13. srpna 1613 okolo páté hodiny ráno.

Jako se nebe vyjasní po bouřce a slunce ještě příjemněji svítí, podobně se vyjasnila i Janova tvář po krátkém, vítězném boji. Srdce mu naplnila nebeská radost

a rozlila se po celé jeho bytosti. Najednou Jan zvedl hlavu z podušek a neklidně bloudil očima po pokoji sem tam, jako by někoho hledal.

„Koho hledáte, milý bratře?“ zeptal se ho otec Piccolomini, který u něj bděl.

„Otce rektora,“ odpověděl Jan.

Hned otce rektora zavolali a když ho Jan uviděl ve dveřích, spokojeně se usmál. Proč? Neboť to bylo znamení toho, že už může zemřít. Přece předpověděl, že nezemře, dokud se otec rektor nevrátí.

Všichni přítomní se potom začali nahlas modlit Loretánské litanie. Jan Berchmans se modlil s nimi. Při slovech „Panno Maria, Matko nejčistší, Královno panen“ zvedl hlavu a dojatě pohlédl na obraz Panny Marie.

Blížila se poslední chvíle jeho pozemského života. Růženec, kříž, relikvie a knížku řeholních pravidel držel pevně

v rukou, zbožně se na ně díval a často si je přitiskl k ústům. Neustále opakoval – Ježíš, Maria, Ježíš, Maria – ale stále tišeji a tišeji, až nakonec zcela umkl a jeho duše odletěla do nebeské vlasti.

(Pokračování příště)

*Podle knihy Koloman Grieger S. J.:
Svatý Jan Berchmans S. J. Vzor mládeže.
Vydal Posol Božského Srdce Ježíšova.
Trnava, 1929*

*Upravila Silvia Koscelanská-Hajdučeková
Překlad -mv- (Redakčně upraveno)*

Poznámky:

⁽¹⁾ Stolová modlitba je starodávný náboženský zvyk, který má za úmysl přivést vysoké a štědré hosty. Je skvělou přípravou na přistoupení k Pánovu stolu a též přípravou k nebeskému stolu. Dnes se bohužel už téměř nepoužívá.

Církev je jedna, jednota se dosahuje s Bohem, ne od stolu

- dokončení katecheze papeže Františka ze str. 2

První z obou pohybů – univerzalitu – vidíme v 10. kapitole Skutků, v epizodě Kornéliova obrácení. V den Letnic hlásali apoštolové Krista všem Židům a strážcům Mojžišova zákona, ať už patřili ke kterémukoli národu. Jsou třeba další „Letnice“, velmi podobné těm prvním, těm v domě setníka Kornélia, aby přiměly apoštoly rozšířit obzor a prolomit poslední bariéru, tu mezi Židy a pohany (srov. Sk 10–11).

K tomuto etnickému rozšíření se přidává rozšíření geografické. Pavel – čteme opět ve Skutcích apoštolů (srov. 16,6–10) – chtěl hlásat evangelium v nové oblasti Malé Asie, ale, jak je psáno, „Duch Svatý mu v tom zabránil“; chtěl projít do Bithynie, „ale Duch Ježíšův mu to nedovolil“. Důvod těchto překvapivých zákazů Ducha Svatého se dozvídáme hned potom: následující noci dostal apoštol ve snu příkaz přejít do Makedonie. Evangelium tak opustilo jeho rodnou Asii a vstoupilo do Evropy.

Druhé hnutí Ducha Svatého – to, které vytváří jednotu – vidíme v akci v 15. kapitole Skutků apoštolů, v rozvinutí tzv. jeruzalémského koncilu. Problémem je, jak zajistit, aby dosažená univerzalita neohrozila jednotu církve. Duch Svatý nepůsobí

vždy jednotu náhle, zázračnými a rozhodujícími zásahy, jako tomu bylo o Letnicích. Dělá to také – a ve většině případů – nenápadnou prací, respektující čas a lidské rozdíly, procházející lidmi a institucemi, modlitbou a konfrontací. Způsobem, který bychom dnes nazvali synodálním. Tak se to ostatně stalo na jeruzalémském koncilu v otázce povinností, které má Mojžišův zákon ukládat konvertitům z pohanství. Její řešení bylo oznámeno celé církvi známými slovy: „Rozhodli jsme se, Duch Svatý a my...“ (Sk 15,28)

Svatý Augustin vysvětluje jednotu způsobem Duchem Svatým obrazem, který se stal klasickým: „Čím je duše pro lidské tělo, tím je Duch Svatý pro tělo Kristovo, jímž je církev.“⁽¹⁾ Tento obraz nám pomáhá pochopit něco důležitého. Duch Svatý nepůsobí na jednotu církve zvnějšku; nestačí, aby nám pouze přikázal, abychom byli jednotní. Je to on sám, kdo je „poutem jednoty“. Je to on, kdo vytváří jednotu církve.

Jako vždy zakončíme myšlenkou, která nám pomůže přejít od jednoty církve ke každému z nás. Jednota církve je jednotou mezi osobami a nerealizuje se od stolu, ale v životě. Uskutečňuje se v životě.

Všichni si přejeme jednotu, všichni po ní z hloubi srdce toužíme; přesto je tak obtížné jí dosáhnout, že i v manželství a v rodině patří jednota a harmonie k tomu nejtěžšímu, čeho je třeba dosáhnout, a ještě obtížnější je pak ji udržet.

Důvod – proč je mezi námi jednota obtížná – spočívá v tom, že každý chce, ano, dosáhnout jednoty, ale kolem svého vlastního úhlu pohledu, aniž by se zamyslel nad tím, že ten druhý člověk před ním si o „svém“ úhlu pohledu myslí přesně totéž. Tímto způsobem se jednota pouze vzdaluje. Jednoty života, jednoty Letnic, se podle Ducha Svatého dosahuje tehdy, když se člověk snaží postavit do středu Boha, nikoli sebe. Tímto způsobem se také buduje křesťanská jednota: nečekáme, až se k nám druzí připojí tam, kde jsme my, ale jdeme společně ke Kristu.

Prosme Ducha Svatého, aby nám pomohl být nástroji jednoty a pokoje.

*Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html
(Redakčně upraveno)*

Poznámky:

⁽¹⁾ *Promluvy*, 267, 4.

Pondělí 2. 12. 2024

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (13. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:30** Cena Celestýna Opitze: Brno, sál Konvutu Milosrdných bratří **8:00** Island – Odras Stvořitele **8:30** Viděli jsme 5+ **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Zachránci hadů na Bali **9:30** Outdoor Films s Michaelou Sládkovou: Potápění je můj život **11:05** Skopje – den děkuvzdání **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Grotosky Bustera Keatona: Frigo na mašině **14:20** Outdoorová videa Štěpána Dvořáka – Běh 100 km: Moravský Krumlov – Údolí Rokytne – Třebíč **14:35** Na startu **15:00** Noční univerzita: Roman Cardal – Současná kulturní válka a její zdroje **16:40** Magazin Mary's Meals **17:00** Mezi pražci (120. díl): Listopad 2024 **18:00** Sedmihlásky (48. díl): Od Nového Mesta **18:05** Mašinky (8. díl): O zloději, který okrádal mašinky **18:15** Roman Horký & Kamelot na Mohelnickém dostavníku **18:45** Vyprávění jarního lesa **18:55** Chléb náš vezdejší **19:05** Meditační kaple svatého Jana Pavla II. v Ústí nad Orlicí **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Přesah [P] **20:50** Moudrost mnichů: Jak mluvit o smrti **21:05** V pohorách po horách: Koprovní štít ve Vysokých Tatrách **21:15** ARTBITR – Kulturní magazin [P] **21:30** Tajemství ledu [P] **22:05** K jádru věci: S Tomášem Halíkem **23:05** Harfa Noemova: Má vlast – Vltava **23:30** V souvislostech **23:55** Klapka: Se Staňou Domanským **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Úterý 3. 12. 2024

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (14. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:30** Rorátní mše svatá: Valašské Meziříčí, kostel Nanebevzetí Panny Marie [L] **7:25** Pěšky hezky český: Cyrilometodějská stezka **7:45** Okřídlení sousedé: Obyvatelé půd **8:00** Dokořán: S Lilian Malkinou **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** V souvislostech **9:35** Múzy církevních škol: Katolické gymnázium Třebíč **9:45** Viac ako pieseň (1. díl): Rieka Života a pieseň Dávam všetko **10:00** Noční univerzita: Duch Svatý a Písmo **11:05** Štětcem a pištálo **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Rorátní mše svatá: Valašské Meziříčí, kostel Nanebevzetí Panny Marie **12:55** Viděli jsme [P] **13:00** Bože, přijď mi na pomoc! Vojáci první světové války **14:00** Chlapí na hoře **14:25** V pohorách po horách: Soláň – Vsetínské vrchy **14:35** Filipíny – Tajfun Haiyan **15:15** Když bolí tělo: Akutní kardiologie **16:20** Muzikanti, hrajte: Lidečanka **17:30** Služebnice Boží Matka Vojtěcha **18:00** Sedmihlásky (48. díl): Od Nového Mesta **18:05** Mašinky (9. díl): O bludné výhybce **18:15** Cirkus Noeland: Roberto, Kekulín a kouzelné hodiny **18:40** Benno – člověk mezi lidmi **19:20** Svoboda, kterou nám Bůh dal: Salesiáni v Žepči **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Daruj písničku [L] **21:05** Botswana [P] **21:40** Terra Santa News: 27. 11. 2024 **22:05** Má vlast: Mariánské Lázně **23:10** Outdoor Films s Karin Raszkovou a Michalem Dvořákem: Spolek Elegant je elegantní **0:40** Libanon – Světlo v chaosu **1:10** Noční repríza dopoledních pořadů.

Středa 4. 12. 2024

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (15. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:30** Popelka Nazaretská **7:10** Noční univerzita: Roman Cardal – Současná kulturní válka a její zdroje **8:45** Viděli jsme **9:00** Generální audience papeže Františka [L] **10:00** Jak potkávat svět: S Jindřichem Štreitem **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá [L]

TELEVIZE DOBRÝCH ZPRÁV

■ Vysílání denně 6.00 – 1.00 hod.
■ Denně: 8.00; 16.00 hod. – programová nabídka TV NOE (změna programu vyhrazena)

Podrobnosti na www.tvnoe.cz

12:45 Viděli jsme [P] **12:50** Grotosky Bustera Keatona: Láska kvete v každém věku **14:00** Stopy apoštola Pavla v srdci Evropy: 30 let paulínek v ČR **14:35** Stvořil Bůh ratolest: Koncert a povídání věnované osobnosti Karla Kryla **16:00** Přesah **16:45** Cenakolo: Svědectví o Lásce, milosrdenství a přátelství **17:30** Terra Santa News: 4. 12. 2024 [P] **18:00** Sedmihlásky (48. díl): Od Nového Mesta **18:05** Mašinky (10. díl): O srnečce a panu železničáři Mrázkovi – 1.díl **18:15** Strýček Emu **18:30** Múzy církevních škol: Cyrilometodějské gymnázium a SOŠPg Brno **19:00** Adorace [L] **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Nebojte se... Ptejte se kněze [L] **21:05** Moudrost mnichů: Svoboda **21:20** Noční univerzita: Liturgie a pastorec [P] **22:20** Můj chrám: Inga Petryčka, podnikatelka a politička, katedrála sv. Klimenta v Praze **22:45** Andělé s hudebními nástroji v katedrále Saint-Julien v Le Mans **23:40** Generální audience papeže Františka **0:05** Příběhy psané životem: Poznávám a přesto věřím **0:35** Ťažká muzika **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Čtvrtek 5. 12. 2024

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (16. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:30** Mezi pražci (120. díl): Listopad 2024 **7:15** Cínovec **7:25** Na startu **7:50** Skryté poklady: Roman **8:25** Terra Santa News: 4. 12. 2024 **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:15** Adventní koncert smíšeného sboru Marika Singers **10:20** K jádru věci: S Tomášem Halíkem **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Na Cyrilometodějské stezce: Z Kopčan do Mikulčic **13:05** Poutníci času: S Ivanem Ženatým **13:20** Kam vítr odvál pírkou kukačky **13:30** Generální audience papeže Františka **14:00** Cvrlikání (95. díl): Kluk z Husovky **15:10** Setkání: Karel Smetana – kaple sv. Cyrila a Metoděje v Haňovicích u Litovle **15:15** Dokořán: S Lilian Malkinou **16:05** Vivat Hynková: Praha, Divadlo na Vinohradech **18:00** Sedmihlásky (48. díl): Od Nového Mesta **18:05** Mašinky (11. díl): O srnečce a panu železničáři Mrázkovi – 2. díl **18:15** Ovečky: 2. neděle adventní **18:35** V pohorách po horách: Velký Blaník **18:45** Grófská obec Gbelyán **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Dopisy Stephanie [P] **22:10** Pod lampou [P] **0:15** Letem jazzem: Ke kořenům jazzu **1:25** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pátek 6. 12. 2024

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (17. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:25** V pohorách po horách: Hora Baranec v pohoří Roháče **6:35** Svědectví života – Michal **7:00** Světla a stíny baroka **8:00** Zebra bez hrůvy **8:30** ARTBITR – Kulturní magazin **8:45** Viděli jsme **9:00** Živě s Noe [L] **9:10** Zakázané vzdělávání **10:05** Brhlík **10:15** Přesah **11:00** Magazin Mary's Meals **11:30** Živě s Noe [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba [L] **12:05** Mše svatá z kaple Telepace [L] **12:45** Viděli jsme [P] **12:50** Daruj písničku **14:00** Střípky z ostravské archeologie: Dívka jménem Mariana **14:09** Intarzovaný svět Jana

Mařika **14:25** Tajemství ledu **14:55** Svědectvá života: Sr. Kristína Zachovalová DKL – Brno **15:00** Stopy hutě **15:08** Duch národa žije v písni **15:55** Nebojte se... Ptejte se kněze **17:00** Veselo v Žilinském kraji **17:30** Nedeza **18:00** Sedmihlásky (48. díl): Od Nového Mesta **18:05** Příběhy z Dobré Knihy: Zvěstování **18:15** Svatý Mikuláš – skutečný příběh **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:40** Viděli jsme **19:45** Přejeme si... **20:05** Noemova pošta: Prosinec 2024 [L] **21:30** Poletuchy: Na skok do Štramberka **22:20** Talisk na Folkových prázdninách **23:15** Černobyl na kolečkách **0:45** Fotografa lidských duší **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Sobota 7. 12. 2024

6:05 Náš dům v kosmu – ekologie a bioetika (18. díl): Autor a průvodce Marek Orko Vácha **6:25**hovory z Rekovic: Johanna Hanikova **6:45** Šéguové – děti z ulic Lubumbashi **7:20** Duchovní malby: Blahoslavená Panna Maria **7:45** Grotosky Laurela a Hardyho: Není kuchař jako kuchař **8:05** Vezmi a čti: Listopad 2024 **8:25** Sedmihlásky (48. díl): Od Nového Mesta **8:30** Ovečky: 2. neděle adventní **8:50** Cirkus Noeland: Roberto, Kekulín a kouzelné hodiny **9:15** Strýček Emu **9:40** Viděli jsme **9:45** S chutí přes práh: Klášter karmelitánů v Kostelním Vydří **10:05** Dobro očima zalitýma povzdechnutím – DOZP Slatinice **10:18** Ostravské kulturní stopy – Počátky bibliofilství v Ostravě **10:40** Svatý Mikuláš – skutečný příběh **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Angelus Domini **12:05** Duchovní menu [P] **12:25** Pod lampou **14:35** Balady: MFF Strážnice 2024 [P] **16:05** Bohém s Bohem: Jonáš Vacek **17:00** Danica a její příběhy **17:30** Historie sklářství v Karlovině **18:00** Slovo na neděli: 2. neděle adventní [P] **18:20** V pohorách po horách: Hora Baranec v pohoří Roháče **18:30** Setkání **18:50** V souvislostech [P] **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:45** Přejeme si... **20:05** Slavnostní vyhlášení vítězů XXII. Mezinárodního festivalu outdoorových filmů [L] **22:00** The Chosen IV. (6. díl): Věnování [P] **23:15** Benefiční koncert pro radost: Ostrava, kostel sv. Václava **0:40** Lednický park vypravuje **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Neděle 8. 12. 2024

6:05 Večer chval: Živá modlitba a chvála **7:05** Slovo na neděli: 2. neděle adventní **7:25** U NÁS aneb Od cimbálu o lidové kultuře: Ruce ke kráse **8:50** Augustín: Hlas generací **9:50** Více než píseň (5. díl): Lucia Launerová a píseň Můj Abba **10:00** Poutníci času: S Jirím Grygarem [P] **10:30** Mše svatá [L] **11:40** Přejeme si... [P] **12:00** Polední modlitba Sv. otce Františka [L] **12:20** V souvislostech **12:40** Viděli jsme 5+ [P] **13:00** Muzikanti, hrajte: Nivničanka **14:10** Outdoor Films s Richardem Štěpánkem: Jak sportem a pohybem pomoci druhým **15:45** V pohorách po horách: Stolová hora v oblasti Pálavských vrchů **16:00** Pobožnost u sloupu Neposkvrněné Panny Marie na Španělském náměstí v Římě [L] **16:30** Kaplani naděje: Sr. Anna Vendula Malichová **16:45** Botswana **17:15** Toulky Ghanou **17:35** ARTBITR – Kulturní magazin **18:00** Sedmihlásky: Či to koničky **18:05** Ovečky: 2. neděle adventní **18:25** Cirkus Noeland: Roberto, Kekulín a svatý František **18:50** Strýček Emu [P] **19:00** Magazin Mary's Meals **19:15** Pokoj vám!: Modlitba za mír **19:35** Setkání: Jiří Navrátil – Štramberk **19:45** Přejeme si... **20:05** The Chosen IV. (6. díl): Věnování **21:20** Perly české operety aneb To nejlepší z pera pánů O. Nedbala, R. Piskáčka a R. Frimla [P] **22:45** Viděli jsme 5+ **23:05** K jádru věci: S Danou Drábovou **0:10** Polední modlitba Sv. otce Františka **0:25** Malíři velkých formátů **1:00** Noční repríza dopoledních pořadů.

Pondelok 2. 12. o 20:30 hod.: Fara v meste (V dobrom, aj v zlom)

Poslúchne Denisa radu svojej mamy a rozmyslí si to na poslednú chvíľu? Alebo sa dočkáme vytúženej svadby?

Utorok 3. 12. o 17:10 hod.: Medzi riadkami (A teraz čo? II.)

Po prvej úspešnej sérii relácie A teraz čo? sme sa v televízii pustili do druhej. A aj z tej vznikla kniha. Ktoré otázky divákov v nej prinášame, priblíži salezián Marián Husár, SDB.

Streda 4. 12. o 20:55 hod.: Večer z nádvorja (Klasfolk)

Náš kolega Peter Cyprich je súčasťou zaujímavého sláčikového kvarteta Klasfolk, ktorému vyšlo debutové CD K nebesiam dnes zalet' pie-seň. O živote, hudbe, klasfolku a o novom CD nám porozpráva Peter Cyprich. Chýbať nebude prekvapenie.

Štvrtok 5. 12. o 16:35 hod.: Pieseň ako modlitba (Tvojou chudobou)

Speváčka Jana Zubajová sa podelí s príbehom o tom, ako vznikla jej autorská pieseň s názvom Tvojou chudobou.

Piatok 6. 12. o 10:00 hod.: Svätá omša z Lendaku

Priamy prenos.

Sobota 7. 12. o 20:30 hod.: Šťastie na dosah

Chris Gardner, bojujúci o prácu a strechu nad hlavou, prijme neplatenú sťaž v obchode s cennými papiermi, čo vedie k ťažkým životným podmienkam so synom. Nevzdáva svoje otcovské povinnosti a dúfa, že sa mu podarí vytvoriť lepšiu budúcnosť.

Nedeľa 8. 12. o 16:00 hod.: Sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie

Svätý otec uctí sochu Panny Márie na Španielskom námestí v Ríme.

Liturgická čtení

Nedeľa 1. 12. - 1. nedele adventní

1. čt.: Jer 33,14-16
 Ž 25(24),4-5ab.8-9.10+14
 Odp.: 1b (*K tobě, Hospodine, pozvedám svou duši.*)
 2. čt.: 1 Sol 3,12-4,2
 Ev.: Lk 21,25-28.34-36

Pondělí 2. 12. - ferie

1. čt.: Iz 2,1-5
 Ž 122(121),1-2.3-4a.
 (4b-5.6-7)8-9
 Odp.: srov. 1 (*Do domu Hospodinova půjdeme s radostí.*)
 Ev.: Mt 8,5-11

Úterý 3. 12. - památka sv. Františka Xaverského

1. čt.: Iz 11,1-10
 Ž 72(71),1-2.7-8.12-13.17
 Odp.: srov. 7 (*V jeho dnech rozkvetne spravedlnost a hojnost pokoje navěky.*)
 Ev.: Lk 10,21-24

Streda 4. 12. - nezávazná památka sv. Jana Damašského

1. čt.: Iz 25,6-10a
 Ž 23(22),1-3a.3b-4.5.6
 Odp.: 6cd (*Přebývat smím v domě Hospodinově na dlouhé, předlouhé časy.*)
 Ev.: Mt 15,29-37

Čtvrtek 5. 12. - ferie

1. čt.: Iz 26,1-6
 Ž 118(117),1+8-9.19-21.25-27a
 Odp.: 26a (*Požehnaný, kdo přichází v Hospodinově jménu. Nebo: Aleluja.*)
 Ev.: Mt 7,21.24-27

Pátek 6. 12. - nezávazná památka sv. Mikuláše (v českobudějovické diecézi: slavnost sv. Mikuláše)

1. čt.: Iz 29,17-24
 Ž 27(26),1.4.13-14
 Odp.: 1a (*Hospodin je mé světlo a má spása.*)
 Ev.: Mt 9,27-31

Sobota 7. 12. - památka sv. Ambrože

1. čt.: Iz 30,19-21.23-26
 Ž 147(146),1-2.3-4.5-6
 Odp.: Iz 30,18 (*Šťastní jsou všichni, kdo doufají v Hospodina. Nebo: Aleluja.*)
 Ev.: Mt 9,35-10,1.5-8

BREVIÁŘ PRO LAIKY

30. LISTOPADU - 7. PROSINCE 2024

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec - dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec - nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 1. 12.		PO 2. 12.		ÚT 3. 12.		ST 4. 12.		ČT 5. 12.		PÁ 6. 12.		SO 7. 12.	
Antifona	42	40	42	40	1722	1941	42	40	42	40	42	40	1734	1953
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	42	40	42	40	1723	1941	42	40	42	40	42	40	1734	1953
Antifony	46	44	828	929	843	946	858	963	874	979	890	997	906	1014
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	874	980	890	997	906	1014
Krátké čtení a zpěv	46	45	50	49	1724	1942	57	56	60	59	63	63	1735	1954
Antifona k Zach. kantiku	47	45	51	49	1724	1943	57	56	690	59	64	63	1735	1954
Prosby	47	45	51	49	1724	1943	57	56	60	60	64	63	1724	1943
Závěrečná modlitba	48	46	51	50	1602	1815	1603	1816	61	60	1603	1816	1604	1817
Modlitba během dne:														
Hymnus	43	41	43	41	43	41	43	41	43	41	43	41	43	41
Antifony	44	42	44	42	44	42	44	42	44	42	44	42	44	42
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019
Krátké čtení	48	46	52	50	55	54	58	57	61	60	64	64	67	68
Závěrečná modlitba	48	46	51	50	55	53	58	57	61	60	64	64	67	68
Nešpory:														
	SO 30. 11.													
Hymnus	41	39	41	39	41	39	1727	1946	41	39	41	39	41	39
Antifony	45	43	49	47	838	940	853	957	868	973	884	990	900	1008
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	868	973	884	990	901	1008
Kr. čtení a zpěv	45	43	49	47	53	51	1730	1949	59	58	62	62	65	65
Ant. ke kant. P. M.	45(C)	43(C)	50	48	53	51	1731	1950	59	58	62	62	65	66
Prosby	46	44	50	48	53	52	1731	1950	59	58	63	62	66	66
Záv. modlitba	48	46	48	46	51	50	1602	1815	1603	1816	61	60	1603	1816
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398

